

Praha dne 26. srpna 2021
Č. j.: MZP/2021/710/3880
Vyřizuje: Ing. Beránková Jančí
Tel.: 267 122 107
E-mail: simona.janci@mzp.cz

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor územního plánování
a stavebního řádu
28. října 117
702 18 Ostrava

Stanovisko MŽP k návrhu Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje k částem řešení, které byly od společného jednání změněny

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „pořizovatel“), jako příslušný orgán územního plánování dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) oznámil v souladu s ustanovením § 22 a § 39 odst. 1 stavebního zákona konání veřejného projednání návrhu Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále také „A3ZÚR MSK“) a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, které se uskutečnilo dvoukolově, a to formou on-line jednání dne 24. 8. 2021 a prezenčně dne 25. 8. 2021 v budově Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Obsahem aktuální podoby návrhu A3ZÚR MSK je vypuštění části koridoru územní rezervy D507 v úseku hranice Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje (dále jen „hranice kraje“) – Ostrava-Svinov a zároveň vymezení návrhového koridoru pro vysokorychlostní železniční trať (dále jen „VRT“) v úseku hranice kraje – Ostrava-Svinov, včetně staveb vedlejších a vyvolaných přeložek technické a dopravní infrastruktury. Zbývající část koridoru územní rezervy v úseku Ostrava-Svinov – Bohumín není předmětem řešení A3ZÚR MSK a zůstává vymezena jako koridor územní rezervy D507. Pořizovatel v Odůvodnění A3ZÚR MSK uvedl, že Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje svým usnesením č. 17/2028 ze dne 3. 9. 2020 schválilo variantu koridoru pro VRT VR1B jako nejvhodnější ze zpracovaných čtyř návrhů variant řešení a tato varianta koridoru pro VRT je v návrhu A3ZÚR MSK pro veřejné projednání označena jako VR1.

- I. Ministerstvo životního prostředí uplatňuje na základě ustanovení § 39 odst. 2 stavebního zákona prostřednictvím odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence jako dotčený orgán dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů následující stanovisko k návrhu A3ZÚR MSK.**

Z hlediska zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o posuzování vlivů na ŽP“ či „ZPV“):

Dle ustanovení § 21 písm. k) zákona o posuzování vlivů na ŽP uplatňuje MŽP nesouhlasné stanovisko na základě níže uvedených skutečností.

Dne 14. 5. 2021 Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „MŽP“) vydalo k návrhu koncepce A3ZÚR MSK souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle ustanovení § 10g zákona o posuzování vlivů na ŽP (dále jen „stanovisko SEA“), ve kterém stanovilo požadavky pro minimalizaci dopadů na životní prostředí včetně požadavku na preferenci varianty koridoru pro VRT VR1A a na vypuštění variant koridorů VR1C a VR1D. MŽP v tomto stanovisku také upozornilo pořizovatele na zákonná ustanovení § 10g odst. 5 a 6 zákona o posuzování vlivů na ŽP a na „Metodické sdělení Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí k prohlášení předkladatele koncepce podle ustanovení § 10g při pořizování zásad územního rozvoje a územního plánu“ (dále jen „metodické sdělení“).

- V Odůvodnění návrhu A3ZÚR MSK, konkrétně v kapitole B3 „Sdělení, jak bylo stanovisko podle § 37 odst. 6 stavebního zákona zohledněno s uvedením závažných důvodů, pokud některé požadavky nebo podmínky zohledněny nebyly“ nejsou zohledněny všechny požadavky ze stanoviska SEA, konkrétně bod 4, resp. není ani odůvodněno, proč tento bod zohledněn nebyl.
- Ustanovení § 10g odst. 5 ZPV uvádí, že je nutné zpracovat tzv. prohlášení, které obsahuje zejména: a) informaci, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, b) informaci, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, pokud byla koncepce předmětem mezistátního posuzování podle § 14a, c) odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách, d) informaci o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, e) informaci o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h.
 - Informace, jak bylo zohledněno vyjádření dotčeného státu v kap. D Odůvodnění A3ZÚR MSK je uvedeno: „Řešení A3ZÚR MSK nemá vliv na území sousedních států.“ Nejedná se o validní naplnění § 10g odst. 5 písm. b) ZPV mj. i ve vazbě na část I. písm. b) metodického sdělení.
 - K výběru varianty řešení pro koridor VRT VR1B v kap. G „Komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně vybrané varianty“ Odůvodnění A3ZÚR MSK je uvedeno: „Na základě vyhodnocení výsledků projednání a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje dne 3. 9. 2020 usnesením č. 17/2028 schválilo výběr nejvhodnější varianty koridoru – VR1B. Varianty VR1A,

VR1C, VR1D nejsou dále sledovány. Z této informace ani z dalších částí uvedené kapitoly či jiných kapitol Odůvodnění A3ZÚR MSK však není zřejmé, proč byla vybrána právě varianta koridoru pro VRT VR1B, a nikoliv varianta koridoru pro VRT VR1A (která byla preferovaná MŽP), resp. není zřejmé, jaké důvody vedly Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje k upřednostnění této varianty řešení.

- V Odůvodnění A3ZÚR MSK chybí informace o účasti veřejnosti při pořizování návrhu koncepce.
- V Odůvodnění A3ZÚR MSK zcela chybí informace o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h ZPV.

Odůvodnění:

Při posuzování vlivů zásad územního rozvoje na životního prostředí se postupuje podle stavebního zákona, ustanovení § 10g odst. 5) ZPV se použije přiměřeně, jak to ukládá § 10i ZPV. Konkrétní způsob, jak naplnit požadavky na zpracování prohlášení předkladatele koncepce a na informování určených orgánů veřejné správy při pořizování a vydávání zásad územního rozvoje je obsahem již zmíněného metodického sdělení.

- Metodické sdělení v části I. bodu a) v souvislosti s pořizováním zásad územního rozvoje uvádí k povinnosti zveřejnění informace o tom, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, následující: *„Podle ustanovení § 40 odst. 2 písm. d) stavebního zákona zpracuje pořizovatel v odůvodnění zásad územního rozvoje bod „sdělení, jak bylo stanovisko podle § 37 odst. 6 (stanovisko SEA) zohledněno, s uvedením závažných důvodů, pokud některé požadavky nebo podmínky zohledněny nebyly“.* V předloženém Odůvodnění A3ZÚR MSK jsou obsaženy informace o tom, jak byly zohledněny požadavky a podmínky uvedené v bodech 1, 2 a 3 stanoviska SEA. K bodu 4 týkající se dalších požadavků stanoviska SEA, který spočívá v upozornění na nutnost legitimního zohlednění zákonných ustanovení, není nic uvedeno.
- K zajištění požadavku na informování o tom, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, metodické sdělení, v souvislosti se zásadami územního rozvoje, uvádí, že pokud nebyly mezistátní konzultace prováděny, uvede se, proč se tak stalo, za jakých okolností se mezistátní konzultace musejí konat a čím je dáno, že tyto okolnosti nenastaly. Metodické sdělení dále uvádí výčet důvodů k tomu, aby mezistátní konzultace nenastaly, a to:
 - *„Ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí ani v posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti nebyl zjištěn významný vliv na území sousedního státu a*
 - *Sousední stát o konzultace sám nepožádá, nebo*

- *Krajský úřad ve spolupráci s ústředními správními úřady postupem podle § 37 odst. 4 stavebního zákona zašle sousednímu státu návrh zásad územního rozvoje a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, avšak sousední stát o konzultace neprojeví zájem.*

Informace uvedená v Odůvodnění A3ZÚR MSK, a to: „Řešení A3ZÚR MSK nemá vliv na území sousedních států.“ neobsahuje úplné informace pro validní naplnění této části prohlášení.

- Požadavek na zdůvodnění přijatého řešení včetně vybrané varianty vychází z požadavku ustanovení § 10g odst. 5 písm. c) ZPV, které ukládá, aby prohlášení obsahovalo rovněž odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách. Ustanovení § 40 odst. 2 písm. e) stavebního zákona ukládá pořizovateli zásad územního rozvoje zpracovat „Komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně vybrané varianty“. Metodické sdělení upřesňuje, že v komplexním zdůvodnění přijatého řešení a zdůvodnění výběru varianty řešení se mj. uvede, jakým způsobem bylo při výběru navržené varianty zohledněno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvosti evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, pokud bylo zpracováno. Jak již bylo uvedeno výše, k výběru varianty řešení koridoru VRT VR1B se v kap. G „Komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně vybrané varianty“ Odůvodnění A3ZÚR MSK uvádí pouze: „Na základě vyhodnocení výsledků projednání a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje dne 3. 9. 2020 usnesením č. 17/2028 schválilo výběr nejvhodnější varianty koridoru – VR1B. Varianty VR1A, VR1C, VR1D nejsou dále sledovány.“ Ve stanovisku SEA MŽP požadovalo preferovat variantu koridoru VR1A. Variantu VR1B označuje jako přípustnou. Ve smyslu zákonných požadavků je třeba výběr varianty koridoru pro VRT zdůvodnit. Tuto povinnost nelze nahradit pouhým konstatováním o tom, jaká varianta řešení VRT byla vybrána bez uvedení důvodů pro tento výběr.
- Požadavek, aby zveřejněné prohlášení obsahovalo informaci o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí je uveden v ustanovení § 10g odst. 5 písm. d) ZPV. Ustanovení § 37 odst. 3 stavebního zákona uvádí: „Do 30 dnů ode dne doručení může k návrhu a vyhodnocení každý uplatnit u krajského úřadu písemné připomínky. (...)“. Metodické sdělení, část I., bod d) ve vazbě na § 172 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů konstatuje, že veškeré připomínky veřejnosti musejí být vypořádány v odůvodnění územně plánovací dokumentace (dále také „ÚPD“) a spolu s ní zveřejněny. Metodické sdělení v uvedeném ustanovení dále uvádí, že řádným naplněním tohoto bodu odůvodnění je současně naplněn bod d) prohlášení předkladatele koncepce. Předložené Odůvodnění A3ZÚR MSK však informaci o účasti, resp. informaci o vypořádání připomínek veřejnosti neobsahuje. Z odůvodnění není zřejmé, zda pořizovatel nějaké připomínky veřejnosti obdržel a pokud ano, zda a jak byly vypořádány.

- Požadavek, aby součástí prohlášení byla rovněž informace o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vyplývá z ustanovení § 10g odst. 5 písm. e) ZPV. Povinnost obcí a krajů soustavně sledovat a vyhodnocovat uplatňování územně plánovací dokumentace vyplývá z ustanovení § 5 odst. 6 stavebního zákona. V metodickém sdělení se uvádí, že při pořizování aktualizace zásad územního rozvoje stanoví pořizovatel v jejich odůvodnění (konkrétně ve sdělení, jak bylo zohledněno stanovisko SEA): 1. Ukazatele pro sledování vlivu zásad územního rozvoje na životní prostředí, včetně vlivu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, pokud byl takový vliv předpokládán. 2. Způsob a četnost sledování. 3. Místo, kde budou výsledky sledování a rozboru vlivů shromažďovány a zveřejňovány, pokud se jeví účelné stanovit místo odlišné od zveřejňované aktualizace nebo zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje. K prvním dvěma bodům metodického sdělení uvádí i další podrobnosti požadovaného postupu. V Odůvodnění A3ZÚR MSK informace o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví zcela chybí.

Lze uzavřít, že uvedené prohlášení předkladatele koncepce, resp. informace v něm obsažené je nutné zapracovat do Odůvodnění návrhu A3ZÚR MSK ještě před jejím schválením, a to za pomoci výše uvedeného metodického sdělení. **Toto sdělení bylo vydáno z důvodu zavedení jednotné správní praxe pro pořizovatele ÚPD a jejich aktualizací, které musí závěry z provedeného tzv. procesu SEA relevantně zapracovat do výsledků pořizování ÚPD, resp. odůvodnění návrhu koncepce.**

MŽP rovněž sděluje, že z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (z hlediska zvláštní územní ochrany přírody a krajiny a lokalit soustavy Natura 2000) a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech nemá žádné připomínky k návrhu A3ZÚR MSK a souhlasí s ním.

- II. MŽP uplatňuje z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, následující sdělení.**

Ve vazbě na vybranou variantu koridoru pro VRT VR1B, nyní VR1, upozorňujeme na výskyt svahových nestabilit v oblasti obcí Suchdol nad Odrou, Mankovice a Vražné.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na
životní prostředí a integrované
prevence

podepsáno elektronicky

Na vědomí

- odbor geologie, zde